

N:o 44.

Ank. till Riksd. Kansli den 6 Maj 1872, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt förslag om upphäfvande af Kongl. Förordningen angående upprensning af vattendrag den 20 Februari 1864, samt utarbetande af ny lag i ämnet.

Berörda Kongl. Förordning stadgar:

»Alla rikets undersåtare skola vara förbundne att årligen, sommartiderna då vattnet är som mest utfallet, såväl å kronans som enskilde egor, under vederbörande betjentes vård och tillsyn, upprensa och vid sitt naturliga aflopp vidmakthålla alla större och mindre strömfall, bäckar och åar; dock bör det på Konungens Befallningshafvande i länen ankomma att angående den till strömrrensningar uppgående kostnad och repartition deraf läneus inneväuare emellan betämja och efter särskilda förekommande omständigheter besörja.»

Nu har i en inom Andra Kamraren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion (N:o 190) Herr *H. B. A. Hansson* förmäلت, att detta stadgande förefölle orättvist, emedan utan allt tvifvel en icke ringa del af rikets undersåter vore i den ställning, att de icke kunde hafva ringaste intresse af vattendragens upprensning. Utom hvad beträffade segelbara strömmar och sådana vattendrag, hvaruti flottleder, vattenverk och fisken funnes och hvaraf de bland rikets undersåter, som idkade sjöfart, timmerhandel, qvarn- och sågverks- eller fabriksrörelse samt fiske, droge nytta, vore det väl egentligen jordegarnes, för hvilka det vore angeläget att bäckar och åar, hvilka icke vore gagneliga till något af ofvannämnda ändamål, men kunde förorsaka skada å de egor de genomlöpa, blefve upprensade och vidmakthållna.

Emedan ett af naturen danadt vattendrag icke allenast mottager och afleder vattnet från de jordegares mark, der det framlöper, utan oftast afleder vattnet från egor, hvilka icke omedelbart tillgränsa detsamma, kunde ett dylikt vattendrag betraktas såsom ett slags allmän farväg för alla de vattenmassor, som deri inströmma, och en naturlig följd deraf vore, att alla de jordegare, från hvilkas odlade eller odlingsbara egor vattendraget mottager tillflöden, borde i större eller mindre mån bekosta dess upprensning.

Enligt motionärens åsigt borde skyldigheten att deltaga i ifrågavarande besvär bestämmas efter följande grunder:

Bih. till Riksd. Prot. 1872. 7 Saml. 24 Häft.

att de jordegare, hvilkas egor omedelbarligen genomskäras af vattendrag, deltaga uti detsammas upprensning för hela det egovälde af åker och odlingsbar jord, som till vattendraget lemnar tillflöde;

att de jordegare, från hvilkas egor vattnet utflödar i ett upprensning tarfvande vattendrag, men icke omedelbarligen tillstöter detsamma, deltaga i upprensningen för hälften af det egovälde, som genom vattendraget har vattenaflopp; och

att, hvad beträffar upprensningen af större strömmar och vattendrag, hvilka äro användbara såsom kommunikationsmedel eller eljest allmänt nyttiga, det må bero på vederbörande landsting, kommuner och bolag att om desammas upprensning draga försorg.

Motionären föreslår således, »att Riksdagen, med upphäfvande af 1764 års strömningsstadga, ville låta utarbета en på ofvannämnda grunder fotad lag om upprensning af vattendrag.»

Utskottet får härvid erinra, att Rikets Ständer genom underdänig skrifvelse den 14 Mars 1863 anhållit, att Kongl. Maj:t tacktes åt sakkunnige män uppdraga att utarbета förslag till ny lag rörande vattenrätten. Sedan dertill utseddde komiterade afgifvit sådant förslag, men Kongl. Maj:t funnit en omarbetning af detsamma i vissa delar erforderlig, har Kongl. Maj:t för detta ändamål den 29 Januari 1869 förordnat en särskild komité, öfver hvars sedermera afgifna förslag Högsta Domstolen den 10 November 1871 sig yttrat; och är denna fråga för närvarande beroende på vidare åtgärd af Kongl. Maj:t.

Ett fullständigt förslag till vattenrättens ordnande i dess helhet torde således snart nog vara att förvänta från Kongl. Maj:t. Vid sådant förhållande och då den nu väckta frågan ej lär vara af den trängande beskaffenhet, att densamma lämpligen kan från det hela utbrytas, för att blifva föremål för en särskild lagstiftningsåtgärd, finner Utskottet sig föranlåtet hemställa,

att ifrågavarande motion måtte af Riksdagen lemnas utan vidare afseende.

Stockholm den 6 Maj 1872.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.